

Od redakcji

Fenomeny o najwyższym stopniu złożoności, a do takich niewątpliwie należy instytucja rodziny, wymagają właściwego podejścia badawczego, aby uzyskane wyniki i wyłaniający się z badań obraz były wiernym opisem rzeczywistości. Jeżeli ponadto perspektywę badawczą stara się wskazać i zdefiniować nowa dyscyplina naukowa (nauki o rodzinie), która stosunkowo niedawno została oficjalnie uznana za dyscyplinę nauk humanistycznych, to waga tego zadania wydaje się niekwestionowana. Z satysfakcją i radością oddajemy więc do krytycznej lektury kolejny tom Rocznika „Family Forum”, poświęcony właśnie problemom metody podejścia badawczego. Celem niniejszego tomu, zatytułowanego „Metodologia badań nad rodziną”, jest zmierzenie się z problemem wypracowania adekwatnego instrumentarium badawczego w zakresie problematyki rodziny.

Nauki o rodzinie charakteryzują się dużym stopniem interdyscyplinarności, potrzebują więc właściwej, także interdyscyplinarnej i równocześnie integralnie badającej zjawisko metodologii tej dyscypliny naukowej. Zrealizowany projekt badawczy zbiera głosy w dyskusji nad podejściem metodologicznym tego ukonstytuowanego formalnie obszaru wiedzy, które sformułowali specjaliści z różnych dyscyplin, zwłaszcza jednak z obszarów socjologii i psychologii. Udało się skonfrontować ze sobą różne ujęcia i modele badawcze. Ponieważ w badaniach chodziło o poszukiwanie metodologii właściwej dla rodzimego podejścia do badań nad rodziną, przyczynki w niniejszym tomie zdominowane zostały przez badaczy z różnych ośrodków naukowych w Polsce. W publikacji partycypowali interdyscyplinarnie przedstawiciele różnych ośrodków naukowych w kraju, choć nie zabrakło także opolskich nauczycieli akademickich. Część tekstów – zgodnie z ideową deklaracją czasopisma jako periodyku międzynarodowego – została przygotowana przez autorów zagranicznych. Także do Rady Naukowej rocznika należą znaczący naukowcy z różnych krajów Europy.

Redaktorka tomu podjęła zakończone sukcesem starania zmierzające do zestawienia różnych podejść metodologicznych w badaniu rodziny, zarówno jako wielkości samodzielnej, jak i jej poszczególnych obszarów oraz zjawisk z nią związanych lub przez nią generowanych. W ramach projektu przeanalizowano modele teoretyczne aplikowane w badaniu rodziny, metody jakościowe wykorzystywane w takich badaniach, a także odniesiono problemy metodologiczne

badań do różnych grup wiekowych – od młodzieży, przez małżonków, po seniorów. Ilustrując praktycznie stopień złożoności problematyki, odniesiono pytania metodologiczne do problemów specjalnych, jak np. choroba czy bezdzietność. Nie zabrakło także zmierzenia się z innymi zagadnieniami z obszaru rodzinnego, jak problem eurosieroctwa, komunikacji i satysfakcji w małżeństwie oraz kwestia zamrażania ludzkich komórek jajowych z przyczyn społecznych. Bogaty obraz spojrzeń na rodzinę uzupełniamy tradycyjnie recenzjami oraz sprawozdaniem z merytorycznie ważnych konferencji naukowych, dotyczących badanej tematyki *in genere* lub w jakimś specyficznym aspekcie.

Stała – w sensie schematu – szata graficzna czasopisma zawiera zapowiedź merytoryki rocznika (w barwnym kwadracie). Stanowi ją stały motyw splatających się barwnych sznurków, które sygnalizują rodziny i ich wielokształtne problemy, ilustrują całe bogactwo tworzących rodzinę więzi i odniesień oraz osobowości. W niniejszym roczniku elementem wyróżniającym są klucze jako znak odzwierciedlający istotę problemu, bo przecież pytanie o metodologię podejścia badawczego to pytanie o znalezienie właściwego klucza lub właściwych kluczy „otwierających” przejście do rozumienia złożonej rzeczywistości.

W imieniu Rady Naukowej i Redakcji „Family Forum” ponawiam zaproszenie do włączenia się w dyskusję nad aktualnym i przyszłym kształtem rodziny. Czasopismo jest programowo otwarte na podejście interdyscyplinarne i integralne, gdyż właśnie takie są charakterystyczne wyznaczniki tak samej rodziny, jak i problemów z tego zakresu. Szczególnie zapraszamy tych, którzy gotowi są podjąć nowe wyzwania stojące przed rodziną, niezależnie od kraju pochodzenia i zamieszkania, od ich opcji światopoglądowych, czy szkół naukowych i dyscyplin, które reprezentują. Kolejny numer periodyku koncentrować się będzie na ukazaniu integralnego opisu rodziny w całej jej złożoności, a także kompleksowości badań nad nią.

Wyrażamy wdzięczność Wszystkim Autorkom i Autorom publikującym w niniejszym tomie, jego Redaktorze, Recenzent(k)om, Tłumacz(k)om i Korektorze, za troskę o wysoką jakość merytoryczną pisma. Dzielimy się także radosną informacją, że periodyk obecny jest w kilku międzynarodowych bazach czasopism, a od 2014 roku będzie miał także swoją stronę internetową. Wszystkim Czytelnikom czasopisma życzymy owocnej lektury.

Piotr Morciniec
redaktor naczelny „Family Forum”